

*Беатрис
Уилямс*

Тайният
живот на
Вайълет
Грант

РОМАН

Превела от английски
КРАСИМИРА АБАДЖИЕВА

ОБСИДИАН
СОФИЯ

През лятото на 1914 г. една трийсет и осем годишна Празведена американка, красивата Каролайн Томпсън, завела двацет и две годишния си син Хенри Елиът на екскурзия из Европа, за да отпразнуват неговото дипломиране. Хенри току-що бил завършил Принстън.

Избухването на Първата световна война ги принудило да побегнат и според някои слухове госпожа Томпсън умело използвала красивата си външност, за да уреди безопасното им преминаване през немската граница.

В суматохата обаче се върнали с един куфар по-малко.

През 1950 г. немските власти открили господин Елиът и той изненадващо получил чек на стойност сто германски марки като компенсация за „изгубения багаж“.

Но това не е историята на Каролайн и Хенри.

ВИВИАН, 1964 г.

Ню Йорк

За малко да пропусна закачилото се между капака и процепа на пощенската кутия известие за колет. Представяте ли си? Ето от такива случайности е изтъкана човешката история.

Живеех в апартамента едва от седмица и още не познавах всичките гадни номера на сградата: локвичката, която в дъждовни дни се събираше във вдлъбнатината на изтърканите мраморни плочи под стъпалата, където можеше да се подхлъзнеш, ако не внимаваш; двайсетминутната визита на сина на месаря при жената на портiera в пет и петнайсет всяка сряда, когато той зарязваше котлетите във фойето, за да предложи на госпожата своята собствена наденица, докато мъжът ѝ е втора смяна във фабриката за пури; както и – най-важното! – склонността на пощенските известия да се затъкват между капака и процепа и да остават невидими, ако не клекнеш на вечно мръсния под, за да надзърнеш отдолу нагоре в кутията, което аз не направих в петък вечер след работа, за да не си изцапам новото палто.

Но късметът, някакви висши сили или Господ се намесиха. Пръстите ми откриха листчето, което очите ми нямаше как да открият, и то се озова на масата в дневната заедно с останалата поща. Прегледах я късно на другата сутрин, събота, след като навлякох халата си и си

забърках отвратителен коктейл от доматиен сок и още някаква гадост срещу махмурлука след няколкото снощни мартинита и едно чисто уиски за капак. Дори аз, Вивиан Скайлър, не можех да избегна капаните на съдбата.

– Какво е това? – попита съквартирантката ми Сали, просната на канапето.

Тя, горката, беше по-зле и от мен. Моето лице беше леко прежълтяло, но нейното беше зеленикаво.

– Известие за колет.

– За теб или за мен?

– За мен.

– Слава богу.

Погледнах часовника. До затварянето на пощата на Западна десета улица оставаха двацет и три минути. Бях рошава и без грим, а устата ми лепнеше от доматиения сок и махмурлука.

И все пак – колет! И то мистериозен. Как да му устоиш? В главата ми се въртяха какви ли не предположения. Беше твърде рано за Коледа и твърде късно за двацет и първия ми рожден ден (всъщност за двацет и втория, ако ще се формализираме) и беше почти изключено да е от родителите ми. Името ми беше изписано погрешно с евтино лилаво мастило: *Госпожица Вивиен Скайлър, Кристофър Стрийт №52, ап. 5В, Ню Йорк*. Живеех тук от седмица. Кой би ми пратил колет? Леля Джули? Подарък, който да бъде отворен при освещаването на новата квартира? Тогава трябваше да побързам, да не би някой друг да изпие колета ми.

Отново погледнах часовника. Оставаха двацет и две минути.

– Ако ще ходиш – обади се Сали, – по-добре тръгвай веднага.

Ето от такава липса на избор е изтъкана човешката история.

Влетях в пощата в дванайсет без осем. Имам си причина да помня точното време и скоро ще я разберете. Изтръсках чадъра си, изплезила език. Вътре беше претърпкано и се носеше възкисел мирис на мокра вълна, урина и цигари. Сгънах чадъра и се наредих зад рус мъж в синьо медицинско облекло. Ето такъв е Ню Йорк: предлага ти воня и хуманност, опаковани ведно.

Забележка: *не се налагаше* да търпя вонята, нито хуманността, нито скапаната сграда в Гринич Вилидж с похотливия син на месаря в сряда и съквартирантката алкохоличка, която забърсваше по някой случаен клиент през уикендите, за да си купи „Живанши“. Не се налагаше да търпя нищо, защото бях Вивиан Скайлър, доскоро живееща на Пето Авеню, а лятото на Лонг Айланд и току-що завършила колежа „Брин Мар“ в Пенсилвания. Моят странен избор предизвика изумление и доста хапливи коментари. Представете си топлосърдечната фамилия Скайлър, седим си на масата в единайсет сутринта, пред нас яйца и коктейли блъди мери, слънцето се процежда като мед през прозорците, а прислужница в униформа носи горещи препечени филийки, които попиват арсена.

Мамчето (*загрижено*): Нали няма да работиш в това тъпо списание?

Аз: Напротив.

Тате (*нежно*): Вивиан, само кучките работят.

Изборът беше мой и нямаше за какво да мрънкам, че се намирам във вмирисаната поща, притиснала изящния си Скайлър нос в синята медицинска туника пред мен. Не можех да приема сребърната лъжица, с която бях родена. Не можех да изпитам и капка задоволство от незаслужените привилегии на фамилия Скайлър.

В момента обаче бях повече от недоволна. Времето напредваше, служителите изобщо не бързаха, а опаш-

ката не помръдваше. Хората нервно тъпчеха на едно място, мъжът зад мен изруга и запали цигара, някой въздъхна театрално, а аз още по-силно притиснах нос в синята туника – поне миришеше на дезинфектанти, пък и харесвах русите мъже.

Клиентът на гишето си тръгна и всички от опашката се придвижихме крачка напред.

Но не и мъжът пред мен. Кафявите му обувки бяха като залепнали за мръсния линолеум. Осъзнах това чак когато се блъснах в него и го съборих на пода. Подадох му ръка и казах:

– Извинявайте много. – Той ме погледна като кучето от детството ми Куинси, когато се стреснеше от дрямка. – Май бяхте *заспали*...

Мъжът не пое ръката ми, изправи се сам и отвърна:

– Като че ли да.

– Извинявайте много. Добре ли сте?

– Да. Благодаря.

И само толкова. Застана на реда си и се обърна напред.

Ако беше някой друг, щях да оставя нещата така, но той беше красив, зашеметяващо красив, истински Пол Нюман със светлосини очи и светлоруса коса, а бяхме в Ню Йорк, където всяка възможност трябва да бъде сграбчвана на мига.

– Сигурно сте на стаж или специализация в „Сейнт Винсът“? Чувам, че дежурите по три дни без прекъсване. Горките... Как сте, добре ли сте наистина?

– Да.

И млъкна. Но по светлия му врат плъзна червенина и аз продължих:

– Да не би да сте нарколептик? Няма нищо лошо в това. Вторият ми братовчед Ричард заспа на сватбата си. Пред олтара! Органистката се смяя и вместо сватбения засвири погребалния марш.

Същата напрегната тишина. Някой зад мен се засмя. Реших, че съм преиграла, когато чух:

– Не ми се вярва.

Хубав глас. Като на Бинг Кросби, но по-басов.

– Напръскахме го със светена вода, за да го събудим. Изляхме целия купел. Все едно го кръстихме за втори път.

Гишето обслужи още двама души. Наближавахме заветната цел. Погледнах килнатия черно-бял часовник на стената – дванайсет без две. Синята туника все така не ме поглеждаше, но по мъжествено ъгловатата му долна челюст личеше, че едва се сдържа да не прихне.

– А леля Милдред спи като заклана. Един следобед легна да подремне и стана на другия ден за бридж.

Никаква реакция.

– През нощта смъкнахме старата червена гарнитура от тавана и я разменихме с мебелите в стаята ѝ. Тя толкова се шашна, че на бриджа атакува със сек асо в коза. Оттогава ѝ викаме Спящата *асавица*. Разказвам това, за да е ясно, че нарколепсията ходи по хората и няма защо да ни притеснява.

Вратът пред мен стана червен като рак.

– Следващият – отегчено извика служителят.

Пред синята туника вече имаше само един човек. Край на опитите ми да завържа разговор. Огледах се и забелязах, че работи само едно гише, а на другите вече се мъдреха зловещи табелки с червени букви „Затворено“. Красавецът в синьо чакаше да му претеглят няколко писма въздушна поща, а мъжът пред него се възмущаваше на нескопосаното боравене с амбалажната хартия и скоча.

Измина една минута. Хората зад мен въздишаха и си тръгваха, тежките врати се отваряха и затваряха, а от улицата долиташе плющенето на безмилостния октом-

врийски дъжд. Мъжът на гишето безпомощно разпери ръце, после грабна недоопакования колет и изфуча навън.

Пристъпих напред, но служителят безмилостно сложи табелката „Затворено“, докато поемаше писмата на Синята туника.

– Шегувате ли се с мен? – възмутих се аз.

Служителят се усмихна и посочи часовника си.

– Искам да говоря с управителя – провикнах се. – Чаках толкова дълго и трябва да взема спешна пратка!

– Работното време свърши. Заповядайте в понеделник.

– Няма да заповядам! Дайте ми колета!

– Искате ли да извикам управителя?

– Веднага го извикайте! Вед-на-га!

Синята туника се обърна и ме изгледа.

Сложих ръце на кръста си и му казах:

– Господине, много съжалявам, че нарушавам спокойствието ви, но някои от нас нямаха късмет да се докопат до гишето преди последния гонг. Някои от нас ще чакат до понеделник, за да получат полагаемите им се колети...

– Успокойте се, госпожице – каза служителят.

– Няма да се успокоя! Плащам си данъците, купувам си марки, плюнча ги и ги лепя. Няма да търпя такова отвратително обслужване за нищо на света!

– Свършихте ли?

– Не, още не съм започнала!

– Един момент... – намеси се Синята туника.

– Вие, Синия, не се месете. Опитвам се да водя учтив разговор с този неучтив пощаджия и...

Той се покашля и каза:

– Станало е недоразумение. Госпожицата беше пред мен. Извинете, госпожице...

- Скайлър – прошепнах.
- Госпожице Скайлър, съжалявам, че ви прередих.
- Синята туника се отдръпна встрани, усмихна ми се ала Пол Нюман и белите му зъби проблеснаха.
- Щом казвате – промърморих аз, заех мястото му и размахах известието.
- Мисля, че е колет.
- Голяма *мислителка* сте! – захили се служителят.
- Заврях листчето в самодоволната му пощаджийска физиономия и извиках любезно, но настойчиво:
- Вивиан Скайлър, Кристофър Стрийт. И по-бързичко!
- По-бързичко, ако обичате – обади се и Синята туника.
- Служителят взе известието и се запъти към склада.
- Между другото, името ми не е Синия, а Пол – рече моят герой.
- Пол? Не може да бъде – казах аз след кратка пауза.
- Защо? Не ви ли харесва?
- Харесваше ми как повдига вежди – те бяха малко потъмни от косата и подчертаваха сините му очи.
- Напротив. Дори ви подхожда. – *Усмихни се, Вивиан!* Подадох ръка. – Вивиан Скайлър.
- От Кристофър Стрийт. – Той взе ръката ми и я задържа за миг, без да я стиска или разтърсва.
- О, чухте значи?
- Чу го цялата поща – заяви служителят, който се появи с колета. Всъщност не се появи той, а огромен кашон, на който бяха поникнали ръце и крака.
- Майчице! – ахнах аз. – За мен ли е това чудо?
- Не, за Савската царица е. Подпишете тук.
- И как ще го занеса вкъщи?
- Това си е ваш проблем. Подпишете.
- Протегнах ръка покрай кашона и подписах.